

permanere, quia inchoata executione, quasi contrahitur cum herede, & legatariis, quorum interest, sicut per additionem hereditatis, quasi contrahit heres cum legatariis. *Lapud Iulianum. 5. final. in fine ff. quibus ex causis in possessionem. Ita docet Bonifacius Clem. unic. non. 37. & amplius sequenti de testam. Sed contrarium videntur tenere Glossa in Clem. unic. verbo obtenta. & ibi Card. num. 11. quest. 15. Abbas num. 7. Imola num. 8. D. Anton. 3. part. sit. 10. cap. 3. §. 9. notab. 7. Angelus verbo executor. nu. 21. & ibi Taberna quest. 15. num. 16. Armil. num. 15. Syluest. verbo testam. 2. quest. 2. dicto 1. Cordus. *sum. quest. 54. §. 4. de testam. notat. Mol. tom. 1. de inst. disp. 247. col. penult. Ludouicus Lopez 1. part. inst. cap. 1. §. 4. fine. Lælius Zecchius 2. part. sum. cap. 88. num. 25. Azor lib. 12. inst. moral. cap. 1. quest. 1. Manuel 99. regul. tom. 3. quest. 70. art. 1. Verum quamvis discordare videntur hi Doctores, ac te vera meo iudicio non discordant, quia posteriores hi Doctores duntaxat posse superiorem reuocare licentiam ad eum effectum, ne possit religiosus viterius progredi, sed teneatur obedire, cum non habeat velle, aut nolles, quod idem fateatur Bonifacius allegans pro contraria sententia. At cum fateantur multi ex posterioribus DD. nempe Glossa, Card. Imola, Syluest. Molina, Lælius Zecchius, & Manuel ibi, peccare superiorem, sic absque iusta causa, & te non intelligit reuocantem, videntur consequenter censere, posse superiorem cogi non reuocare: ob nullam enim aliam rationem peccare videretur, nisi quia iniuriam esse iis, quorum interest, eam executionem ceptam ad finem perduci, vt potest qui cum iis quasi contraxisset videretur, capto semel ex illius licentia executoris officio. Quando autem res integra est, non peccat superior reuocans licentiam, vt bene ait Bonifacius in Clementina unica, num. 37. quia ante ceptum officium, nondum est quasi contractum cum heredibus. Quæ quidem ratio solum probat, non esse peccatum contra iustitiam: at si prorsus causa iusta reuocationis deficeret, esse peccatum veniale, tanquam actus otiosus, quod si Pontifex eam exequendi licentiam concessisset, non posset inferior reuocare, vt bene ait Ludou. Lop. *ibidem.***

Religiosus autem, quamuis superiorem non iubente cogi nequeat ad petendam licentiam, vt executoris officium sibi committit acceptet, vbi tamen petit, & obtinuit acceptandi licentiam, licet nondum acceptarit, potest cogi acceptare arguente e. quidam, de renuntiatio. vbi, qui petit licentiam renuntians, cogitur mutata voluntate renunciare. Nec mirum est, diuersum esse in aliis executoribus testamentorum secularibus, qui id munus exequi compelli nequeunt, nisi prius illud tacite, vel expresse acceptarint. *cap. penult. de testam.* quia cum hi nulla licentia ad acceptandum indigeant, nil prorsus ad executionem pertinens agunt ante eius acceptationem: religiosi autem cum ad acceptandum licentia indigeant, eo ipso, quod illam petierunt, sibi que concessa est, iam aliquid ad executionem pertinens egisse videntur, & ideo compelli possunt exequi, quasi id sit quoddam acceptationis genus. Et ita docent Card. Clem. unic. num. 11. quest. 4. de testam. & ibi Paulus per eum allegatus, & ibi Imola num. 9. Bonifacius num. 37. & dupli. sequenti. Quod si eo non petente superior absque aliquo precepto solum acceptandi licentiam concederet, compelli nequit acceptare eam licentiam, nec id munus, quia res omnino est integra; secus si eam licentiam acceptaret, quia perinde tunc est, ac si eam postularit.

20 Dubitant tamen Doctores, quis superiori mortuo hanc licentiam concedere valeat. Quidam dicunt Episcopum posse concedere hanc licentiam; sic Archid. e. 2. n. 1. de testam. in 6. & ibi Ioan. Andr. n. 2. & 3. Alij dicunt rem esse differendam vsque ad noui superioris electionem; sic Monachus e. c. 2. n. 1. Azor lib. 12. inst. moral. e. 11. q. 1. addit Monachus, prouisione diu dilata consulendum esse Papam. Alij dicunt consentus esse hanc facultatem concedere; sic allegato Lapo tradunt Anchar. e. c. 2. n. 3. notabili 2. Dominicus ibi. in princ. n. 3. Francus ibi. in fine principij. Sed miror, cur torqueantur auctores hac difficultate enodanda; nam si religio sit ab Episcopo iurisdictione exempta, manifestum est, nil posse Episcopum circa hanc licentiam concedendam. Si autem sit subditi Episcopo, constat etiam id posse Episcopum, sicut vtrumque diximus num. precedenti. Casu ergo, quo exempta est, & in quo nihil potest Episcopus, consulenda sunt vniuersi cuique religionis constitutiones, & si iuxta illas iurisdictioni Prælati resider in conuentu, sicut iurisdictioni Episcopalis manet eo defuncto in Capitulo, tunc potest conuentus hanc licentiam concedere; si autem resider in aliquo priuato, qui plenas Prælati vires obtineat, illius erit dare licentiam: quod si apud nullum ea iurisdictioni maneret, quod nunquam contingit, expectanda est noui Prælati electio.

21 Quod si queratur, an officium hoc executoris testamenti, relicto monacho, transeat in monasterium? Videtur pars affirmans vera: quia omnia iura monachi in monasterium transeunt, vt suo loco dicemus. Sed dicendum est, nequaquam transire, quia ius exequendi est personale, & ideo nequaquam transit a persona monachi. Atque ita docent Bart. in suis quest. 9. 12. ad finem. Hostianus à Sancto Petro l. si quis Titus n. 37. ff. de legat. 2. Paulus, quem refert, & sequitur Imola, Clem. unic. n. 24. de testam. vbi bene ait idem esse dicendum, si executoris iussu sint à testatore pecunias aliquas in pauperes ex certi monachi voluntate distribuere; tunc enim ius illud monacho competens, non transibit in monasterium, quia monachus ille est constitutus quasi testamenti executor. Et constat etiam, quia potestas hæc exequendi non transit ad heredes, tanquam ius merè personale, in quo personæ industria eligitur; vt tradit Baldus l. id quod pauperibus. 24. n. 10. C. de Episcopis, & clericis. Iafon l. cum quis n. finali. ff. de verborum obligat. Auend. e. q. prat. n. 43. lib. 1. Azobed. lib. 5. recopilat. tit. 4. lib. 6. n. 11.

22 Tandem obsecrandum est, religiosus testamenti executores quamuis exempti sint, teneri reddere rationem locorum ordinarijs susceptæ executionis, ordinarios quoque teneri eam rationem ab ipsis exigere, & eos punire, si in executione deliquerint; id enim expresse decidit Clem. unic. de testam. Quod quidem limitant aliqui, vt habeat verum in religiosis solum communem exceptionem habentibus, qui possunt coram ordinarijs conueniri ratione delicti, vel contractus, iuxta e. 1. de priuilegijs. in 6. Item, quia cum superior ille facultate eius licentiam concedenda caret, perinde est, cum eius licentia id facere, atque absque illa; sicut non minus peccat contra votum pauperatis religiosus, qui de realiqua disponit absque superioris licentia, quam si disponderet cum licentia superioris, qui eam dare nequit. Quare eiusdem peccati reus erit superior quicumque Societatis, id munus obiens absque Generalis licentia, cum solus Generalis sit legitimus superior ad eam licentiam concedendam.

23 Tertio deducitur, non posse religiosum ex sola Episcopi licentia Abbate suo contradicenti munus hoc suscipere, quia plus subditur ratione sui professionis, Abbatu. Ita docet Bald. rubric. de maioris, & obediencia. num. 3. Felin. e. cum. 1. & à fin. de sententia, & de re iudicata. Sed hoc tantum verum est in religiosis exemptis; si enim aliqui religiosi exempti non essent, possent ex licentia Episcopi id munus obire, vt potest qui Prælatu conueniunt superior est; in religiosis autem exemptis nouo modo sufficit licentia Episcopi, quia ipsi non subduntur.

24 Sed dubitari merito potest, an si absque licentia religiosus acceptarit munus executoris, possit cogi petere exequendi licentiam. Solutio pendet ex ea questione, an facta per religiosum hac in re absque superioris licentia, valeant i de qua agemus num. 43. Et tenendo valere, dicendum est, posse cogi, quia acceptatio illa valida fecit rem non esse integram. At solum re integra, non potest cogi acceptare, vt diximus num. precedenti. Dubitant

clesie seculari exemptæ ab Episcopi iurisdictione, si testamenti executores sint, non tenentur rationem reddere Episcopo, sed Papa, vel eius legato, vel ei, qui legitimus eorum superior fuerit: quia ea Clement. unic. de religiosis claustralibus loquitur. Et ita docet ibi Abbas num. 5. & ita intelligit Glossam ibi. verbo deputatus, in fin. dicentem rationem reddendam Papæ, vel legato, vel suo superiori.

SVM MARI VM.

An fratres Minores possint vltima voluntatis executores esse num. 24.

An hæc prohibitio extendatur ad alios Mendicantes? n. 25.

An fratres Minores presciti alicui Ecclesie seculari, possint esse executores testamentorum? n. 26.

An possint esse executores, quando distributio est facienda inter ipsos fratres, vel manuales ipsi subiectas in 27.

An fratres Minores possint præbere consilium executoribus testamentorum, & executores teneantur illud sequi, quando testator precepit consilium peti; & quid si petens consilium sit ingressus ordinem ipsorum? n. 28.

An ad præstandum hoc consilium exigatur licentia superioris num. 29.

An stante statuto, vt minor contrabere nequeat absque sui fratris consilio, possit id consilium frater dare, si iam in ordine Minorum professus sit? n. 30.

An possit in testamento committi electio pauperum, in quos elemosina distribuenda est fratribus Minoribus? referitur quadam sententia n. 31.

Explicatur sententia auctoritatis n. 32.

Quid si non tamen electio, sed distributio pecunie committatur ipsis fratribus Minoribus? n. 33.

An exigatur licentia superioris ad hanc pauperum electionem, & distributionem faciendam, non solum in fratribus Minoribus, sed in quibuscumque religiosis? n. 34.

An iustus facere aliquid, petito alterius consilio, eo non petito, valde faciat actum? n. 35.

Quid si iustus exequi cum consensu, vel cum consilio, & consensu, vel cum consilio obligando ad illud sequendum? referitur quadam sententia? n. 36.

Explicatur sententia auctoritatis n. 37.

Quid si addatur clausula irritans, si iis consensus non petitur? num. 38.

An fratribus Minoribus possit committi nominatio executorum? n. 39.

Referitur quadam sententia n. 40.

Explicatur sententia auctoritatis, & an exigatur licentia superioris? n. 41.

An valeat prædicta nominatio executorum omnino insertorum, vel quando est generalissima nominatio? n. 42.

An fratres Minores de obseruantia possint obtenta suorum superiorum licentia esse testamentorum executores? Fuluius Pacianus consil. 162. num. 170. vol. 1. ait forsan dici posse, vt Guardianus valeat dispensare, vt frater Minor sit executor testamenti, & ibi, & n. 171. a textum prohibentem hoc officium, supplendum per alia iura prohibentia ceteris religiosis sine licentia, vt intelligatur similiter absque licentia. Certissima tamen est pars negans, quam ceteri Doctores sequuntur: ea enim habetur expresse Clement. unic. §. prouide cum vir sanctus: vers. verum etiam, de verbor. significat. ibi. Prædictis fratribus non licet nec competi, quin prius considerata sui puritate status debent scire sibi interdictionem, quod huiusmodi executionibus, & dispositionibus se exponant. Duplexque traditur huius prohibitionis ratio in eo textu. Prior ibi, cum dicitur ordinis fratres non saltem a receptione, proprietate, dominio, sine usu ipsius pecunie, verum etiam a contrahitione qualibet ipsius, & ab ea sui peritus alieni. Posterior autem his verbis; cumque dicitur ordinis professores pro nulla re temporalis possint in iudicio experiri, & hæc sapius absque

petandum, nisi testator adderet clausulam irritantem...

40 Ultima difficultas est, an possit testator committere fratribus Minoribus nominationem executorum...

41 Sed verius est, id posse, quia solum interdicitur eis esse executores...

42 Hoc tamen temperandum est, ut solum procedat quando testator commisit nominationem executoris...

S Y M M A R I V M.

An executio testamenti facta a religioso absque licentia superioris valeat referitur...

43 QVÆSTIO tertia. An valeat executio testamenti per religiosum facta absque superioris licentia...

ait, non potest huiusmodi officium suscipere, vel exequi. At verbum non potest præcisa necessitate importat...

Quamvis autem hæc sententia sit valde probabilis, contrariam tamen repute probabiliorem. Ducor, quod ius tantum interdicit religiosi id munus suscipere...

Hæc sententia dupliciter solet temperari. Priori modo, ut intelligatur, nisi superior contradicat ei executioni...

irritandum, sicut nec simplex iuris prohibitio id efficit, quemadmodum superiore prohibente religiosi votum emittere, valet votum ab eis emissum...

46 Posteriori modo limitatur, nisi in iudicio opponeretur monacho exceptio defectus potestatis ad exequendum...

S Y M M A R I V M.

An religiosus, etiam in Tractatibus, possit esse commissarius ad constituendum testamentum referitur...

47 QVÆSTIO quarta. An religiosus possit esse commissarius ad faciendum testamentum nomine committentis...

48 Verum existimo probabiliorem esse priorem sententiam, quia executio testamentorum non tam prohibetur religiosis ob maiorem, seu minorem occupationem...

Summa Th. Sanchez. pars 111. P 2 Ultimo

betur religiosis ob maiorem, seu minorem occupationem quam ob modum occupationis; qui videtur alienus a professione religiosa non videtur autem minus alienus a religiosis commissio ad faciendum testamentum.

Quod si religiosus, quicumque ille sit, munus hoc commissarii absque superioris licentia acceptaret, & conficeret testamentum nomine committentis, valet utique, nisi quia id dixi de officio executoris...

S Y M M A R I V M.

An executor testamenti iustus pecunias aliquas in pauperes distribuere, possit sibi, aut filijs suis, aut consanguineis...

An possit quis seipsum presertim, aut eligere ad beneficii sibi si testator erat conscientis paupertatis...

Et sententia auctoribus. n. 61. Quid de iusto restituere pecunias pauperibus rationi debitis incerti contracti à iubente. n. 62.

QVÆSTIO quinta. An religiosus testamenti executor, possit ex pecuniis, quas testator distribuit iustis inter pauperes, & pia opera, sibi meti tamquam pauperi aliquas applicare...

